શ્રી

લોહાણાની ન્યાતનો શીરસ્તો

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર સ્વર્ગસ્થ

ઠા. જેઠાભાઇ ગોવનદાસ.

સવત ૧૯૮૧	સને ૧૯૨૫

આવૃત્તિ બીજી.	પ્રત ૩૦૦

છપાવનાર—

ઠક્કર બેણીલાલ જેઠાભાઈ

બરાનપુરી ભાગળ—સુરત.

છાપનાર—

રઘુભાઈ લલ્લુભાઇ દેશાઈ

શ્રી "અનાવિલ" પ્રિ પ્રેસ, બરાનપુરી ભાગળ-સુરત

લોહાણાની ન્યાતનો શીરસ્તો

સુરત લોહાણા સમસ્ત પંચાયતના શેઠ તથા સારસ્વત બ્રાહ્મણ મળી સારસ્વત ગોરને દરેક પ્રસંગે શુ આપવુ તથા આસરાગતુને શુ આપવુ એ બાબત મેહેનત લેતા મુંબઇવાસી ઠક્કર નરભેરામે શેઠ કાસીદાસ ભુખણદાસ તથા દયારામ પ્રાણવલભદાસ વીગેરે લોહાણાઓ તથા જોષી મણીશંકર રૂઘનાથજીએ કતારગામમા ધરમશાળા શમરાવી તે જોવા જઈ ત્યા લવાજમ બાબત ઠરાવ કર્યો તે સરવેના ફાયદા સારૂ છે તે નીચે મુજબ.

સારસ્વત બ્રાહ્મણનો લવાજમ

ઠરાવ

૧)ના છોકરો જન્મે ને છઠી માંડે તો નેન માડે તેનુ કાંઇ નહી

ο)ના છકડી

ο। પુજાનો

ο। મારતાન

ο।। આશરાગતુ

૨।। વ્યતીપાત મુળ જેસ્ટા શાંતી વીગેરે બાબત

૨) ગોરને ૧) આશરાગતુને ο।। પરચુરણ પૈસા

૧।ાા મુંડણ

૧) ગોર યા આસરાગતુ ને બેઉ હોય તો અડધોઅડધ

ο)ના છકડી ο)ના ગણપતીપુજા ο। મોશાળીઆ ગોરને

ફીનખાબના જબલા ટોપી કરેથી

વેહવા

૧) ગલાલ છાંટનાર જોસીને, ૧) ગોરવાસણાનો આશરાગતુને ૦। મારછયા બે કન્યાના આશરાગતુને બીજા બ્રાહ્મણ હાજર હોય તો ૦)- મુજબ

૩ ૧) ગોર ખીર ખાણનો કરી લે છે તે દાપામા મુજરે આપે છે

૧॥ લુગડા ચડાવે

૧) ગોરવાસણાનો વરવાળા પાસે મારછયા સાથે

૦॥ કન્યાવાળા પાસે ગોર યા આસરાગતુને

૬) જનોઈ

૩) આસરાગતુને ગોર તથા આસરાગતુ બન્ને હાજર હોય તો ૩। ૫) ઘરધણી વેચી આપે અડી અડી ને બેઉ એકજ હોય તો ૩ ૩) ૧ જોસીને ઉપદેશનો

૦॥ પુજામાં પૈસા ૧) મોસાતાનનો ૦॥ વાજતે ગાજતે મોસાળુ લાવેથી મોસાળીઆ ગોરને ને એમને એમ હોય તો ૩। ૦।

૦)= વેવાણ મળેથી બ્રાહ્મણને યા ગોરને તેડી જાય તો ૦॥ લગન દેખાડવાથી પત્રીકાનો બ્રાહ્મણને

લગન

૦।- માંડવામુરતના

૦)- છકડી ૦। પુજાનો ૦। ગોત્રજને ચોડવાનો

૧।- માતા એકુવડા

૦॥ આશરાગતુને ૦। જારી બેમા ૦। પુજાનો જોષીને

૦)- છકડી માતા બેવડાનુ ડબલ

૪) ગ્રહશાતીક

૩) ગોર યા આશરાગતુને ને બેઉ હોય તો વેહેચી લે

એક હોય તો ત્રણ રૂા દરેક બ્રાહ્મણ હોય તો ૦)–

૧) જોશીને પરચુરણ પઇસા સાથે વરૂણીના ૦)= મુજબ ગ્રહશાતીકમાં વરવાળાને તથા કન્યાવાળાને સરખો ખરચ ગણવો

૧॥।≡ ઘડી

૧) ગોર વાસણાનો કન્યાના ગોરને ૦। ઘડીના દોરીઆ લાવનારને ૦)= ઘડી ઘેર લાવે ને પુજા કરાવે માટે ૦॥ વરનો ગોર ગોરવાસણાનો લે કન્યવાળા પાસે ૦)– જળ જગામણી કન્યાનો ગોર લે

૧॥।≡ તપશીલ

૧।≡ વરવાળાને ખરચ ૦॥ કન્યાવાળાને

માંડવા ખરચ

૧) પોકતી વખતે કલશમા તે ગોરનો હક તે જોષી લેય છે

૧) છેડા બાધવાનો તે જોશી લેય છે

૧) શ્રીફળ દાનનો જોષીને યા કરમાનતર કરાવે તેને

૧) શ્રીફળ દાનનો કન્યાવાળા પાસે ઉપલો શખસ લેય

૫) લારી કઠાના માશતાનના ૦॥ જાગો ભાગો ૦॥ મોહોરનો ૦॥ લગનપત્રીકાનો જોષીને ૦॥ કન્યા પરણામણી જોષીને

૧) પરચુરણ માયરામા તથા ચોરીમા ચોથા ફેરા વખત

૧) મોશાળીઆ ગોરોને યા આશરાગતુને ૫) આશરા ગતુને વરવાળો આપે ગોરના દાપામાંથી અપાવીને તે

૧) વરના ગોર યા આશરાગતુને કન્યાવાળો આપે

બાર આના તથા કુશન દક્ષણા મળી ૧) પેરામણી વખતે ગોર યા આશરાગતુને વરવાળો આપે દક્ષણાનો ગોર ખુદ હાજર હોય ને તે કામ કરે તો આશરાગતુનો હક અપાય નહી ૦। કન્યા પરણી ઘેર આવે ને ગોતરેજની પુજા કરાવે વીગેરે

બ્રાહ્મણોને

০।। લગન તાકીદે કરના પડે ને બ્રાહ્મણો એમ કહે કે હમણા મગળ બારમો છે વીગેરે ઘણા વહેમ ઘ ને તો મરછમા આવે તો જપ તપ કરાવે ન કરાવે તો ઘરધણીને શીર જોખમ છે એમા સારસ્વત વીગેરેથી વાધો લેવાય નહી ને કરતા ૩ ।।। જપ કરાવીને આપે

ા। છનોડ

૦)= છેડે બાંધવા ૦)= ગોતરેજે ચોડવા ০ ০ આશરાગતુને ઉપલા ચાર આ ০ ০ પઈશા જોશીને

અવરણી

০। ખોળો ભરી પુજા કરતી વખત જોષીને

০। ગોતરેજે ચોડવાને ગોરને ০।। માતા માડે તેનો

০)= ગણપતી પુજામાં ০)= છકડીના ০)= પરચુરણ પુજા ના બે આના

০।। આશ્રરાગતુને } બેમાથી એક હાજર હોય તો
০।। ગોરને } બનેના હક તેના

૧) ખરચને દહાડે મોશાળુ લાવે ત્યારે મોશાળીયા ગોરને વરવાળો આપે ગોતરેજ આગલ રાત્રે પુજા કરી રેણા બાદ

મઇઅત

ગરૂડપુરાણ સારસ્વત પાસે વચાવુ તે પોતાના તડના જોષી પાસે વચાવુ ને દશાને દહાડે પાચ રૂપીઆ સુધીનો ૧ માલ અથવા રોકડ આપવુ ધરધણીના તડના જોષીને વાચના ન આવડે તો તે ગમે તેને તેડી લાવી વચાવે

૦)= શ્રાધ શારવાના

એકા દશાશ્રાધની વીગત

૪) આશરાગતી બ્રાહ્મણ યા ગોરને તથા ૦॥ જોષીને ૦॥ કાઠા ખરચ ત્યાના ગોરને ૦॥ કારટીયા ગોરને નાળીયર હામેથી આપવો ૦॥ પરચુણ પઇશા પુજા સારૂ રાખવા અગર બ્રાહ્મણને સોપી દેવા ને અગીયારમુ સરાવે વરૂણી જે બ્રાહ્મણ પાસે કરાવે તેને ૦)= બેઆના મુજબ આપવા

૧) મુઆવડી મરી જાય અગર કુવામા પડી મરી જાય તેને માટે ઉપલા લવાજમ કરતા બે પ્રાજામત કરાવી રૂપીઓ ૧) વધારે આપવો

બારમુ

૦)= શરાધ દક્ષણા ૦ા રૂપાનો તાર પીડ વેરવા

૦॥ પ્રાયશ્ચીત મઉદાનનો જોષીને વસ્ત્ર ધડાપર

ઢાકવા સુતરઉ અથવા રેશમી જેને જેવુ મલે તેવુ

૦॥- તેરમુ સરાવે દક્ષણાદાન વીગેરે સરાધની ક્રીયામા

૦)= દર માસીસે દક્ષણા સારવાની

૦॥ ૭ માશીસે અધુરે દક્ષણા તથા વસ્ત્રને પુરે ૭માસે ફક્ત

એજ આના ધારા મુજબ જે વખતે ધડા ભરે તે વખતે વસ્ત્ર

૦॥ નરશીએ સરાધની ઉપર મુજબ દક્ષણા તથા વસ્ત્રો

૫) લીલ પરણાવવી

૧) જોશીને ૨) આસરાગતુને ૧) પરચુરણ વરૂણી ૦)=
મુજબ ૦॥ કાઠા ખરચ ૦॥ કારટીયાને નાળીયર હોમેથી

૦।- દીવા દેવા બાબત જે આવે છે તે આસરાગત બ્રાહ્મણને

૬॥ નારાયણબળી કરાવે તો

૫) આસરાગતી બ્રાહ્મણને યા ગોરને બને હોય તો અરધે હીસ્સે હાજર હોય તો ૧) તડના જોશીને ૦॥ પઇસા પરચુરણ

૪) હાથ જોડ વરન ઉજવવુ વીગેરે

૨) ગોર યા આસરાગતુ બ્રાહ્મણને ૧) જોશીને ૧) પઇસા પરચુરણ પુજાના વરૂણીના ૦)= ધારા મુજબ

૭) વાસતુ ઘરનુ યા મકાન નવુ કરેથી

૫) આસરાગત તથા ગોર યા કરમાનતર કરાવે તેને આપવા ૧) જોશીને ૧) પઇસા પરચુરણ ને વરૂણીના ધારા મુજબ

૬) કોઇ મદીરે ગાય આપેથી એટલે ન્યાતના શેઠને તેડાવી રૂબરૂ તરપણ કરેથી

૫) ગોર તથા આસરાગતુ વચે ને એક હોય તો સરવે તે તા પુજાના પઇસા સુધા ૧) જોશીને

૩) પાકુ ધરમ કરે શેઠને તેડાવી તરપણ કરેથી

૨) આશ્રરાગતને યા ગોરને ૯ાા જોશીને ૦ાા પુજા પૈસા સરાધ

૦ાા તરપીંડીની દક્ષણા સરાવેથી

૨ા વ સોવરસ નારાયણ બગી કરેથી ૩ા ૨) આસરાગતને ને ૦ાા જોશીને

જેમા આશરાગતને ગોર એમ લખ્યા છે તેમા કાઇ વાધાની તકરાર આવે તો જે ઉપર બતાવ્યા મુજબ લવાજમ ઠેરવુ હોય તેમાથી ઘર ધણીએ અડધો અડધ બને જણને આપવુ તે કરતા ન માને તો શેઠને ત્યા મોકલવુ તે સફાઇ કરશે ઉપલુ લવાજમ ન્યાતના શેઠોએ તથા બીજા કેટલાએકે કતારગામમા ધરમશાળામા વાસ્તુ યા જોવાનેમને જઇ જોષી મણીશંકર રૂઘનાથજીને પુછી ઠેરવ્યુ છે તે બાબત કોઇથી વાધો લેવાય નહી તેથી ન્યાતના પાચ પચીસ માણસની રૂબરૂ મણીશંકર જોષીની લવાજમ ઠેરવવા બાબત સહી પણ કરાવી લીધી છે

આશરાગતને કામ સોપવા બાબત ઘરધણીને ખુશી સાથે છે ગમે તે બ્રાહ્મણને સેપે પણ સારસ્વતને સોપે તેમાથી કોઇથી વાધો લેવાય નહી

સારસ્વત બ્રાહ્મણ લવાજમ આપતા છતા ના કહે તો શેઠને કહી ગુજરાતી બ્રાહ્મણ પસે કામ કરાવવુ જોશી શબ્દ છે તે પોતાના પક્ષના સમજવા સારસ્વત બ્રાહ્મણ યા ગોર બાબત લવાજમ ઠેરવે તે નહી પણ કેટલેક ઠેકાણેથી બરાબર લવાજમ મળતુ નહોતુ તેમ વખતે વધારે લેતા એ બાબત વણા વરસ થયા તકરાર ચાલતા તેથી કેટલાએક કટાળી જઇ દુખ ભોગવતા બ્રાહ્મણોને દુખમાથી દુર કરવા તથા લોહાણાનુ ભલુ ઇચ્છવા સારૂ મુબઇ

વાસી ઠકર નરભેરામ પીતાબરદાસે મહેનત લઇ ઠરાવ કર્યો છે તેમા કેટલાએક માણસ એકઠા થઇ બીલકૂલ તકરાર ન પડે મા ઉપલો ઠરાવ કર્યો છે કે તે બાબત સર્વે એ મુજબ વર્તી બ્રાહ્મણ દરેક કામે આપવુ કોઇ કામમા દેહ સુધીનુ આપો ગઉદાન આપો એવી તકરાર કરે છે તેથી લખ્યા કરતા કાઇજ વધારે આપ નહી તેમ ઓછુ આપવુ નહી એમા બનેને લાભ થશે એ સમજી છપાવી પ્રસીદ્ધ કર્યું છે

જોષી મણીશકર રૂઘનાથજી સહી દા. પોતે

શેઠ ઠકર કાશીદાસ ભુખણદાસ

,, મોતીરામ ત્રીકમદાસ

,, દયારામ પ્રાણવલ્લભ

,, ભુખણદાસ જગજીવનદાસ

,, કસનારામ જેઠાભાઇ

,, કસનદાસ પુજાભાઈ

,, ભુખણદાસ કસનદાસ

,, ભુખણદાસ જગજીવનદા

,, ગોવનદાસ ખુશાલદાસ

,, દુલભદાસ હરીવલભદાસ